

**การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
และกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้แฟ้มสะสมงานดีเด่น**
Development of Learning Achievement in the Thai Learning
Substance Group and of a Systematic Work Process among
Grade 2 Primary Students Through Learning Management Using
the Outstanding Portfolios

ผู้วิจัย นางพิศมัย สุวรรณแทน

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ (1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย

Researcher : Mrs. Phitsamal Suwannaten; Thesis Advisor : (1) Asst. Prof. Dr. Sumran Gumjudpal

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้แฟ้มสะสมงานดีเด่น ให้ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 2) ศึกษากระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้แฟ้มสะสมงานดีเด่น กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนบ้านท่าเยี่ยมโมโนคอม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 จำนวน 10 คน ระเบียบวิธีวิจัยใช้รูปแบบการวิจัยปฏิบัติการ ซึ่งดำเนินการเป็น 4 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาสภาพปัญหาและวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา 2) เตรียมการและออกแบบนวัตกรรมเพื่อใช้ในการพัฒนา 3) นำนวัตกรรมไปใช้ในการพัฒนาโดยจำแนกเป็น 4 วงรอบ คือ วงรอบที่ 1 ปฏิมนิเทศนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย และพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยคำในมาตราแม่ ก กา วงรอบที่ 2 พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยคำในมาตราแม่ กข กฃ และ เกอว วงรอบที่ 3 พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยคำในมาตราแม่ กค และกต วงรอบที่ 4 พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยคำในมาตราแม่ กช และกช

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำในมาตราสะกด จำนวน 4 ชุด 2) แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 19 แผน 3) คู่มือการจัดทำแฟ้มสะสมงานดีเด่น 4) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ชนิดปรนัยเลือกตอบ 20 ข้อ แบบทดสอบการอ่าน จำนวน 10 คำ และแบบทดสอบการเขียน จำนวน 10 คำ 5) แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน และ 6) แบบประเมินแฟ้มสะสมงาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังการพัฒนาด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้แฟ้มสะสมงานดีเด่น มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 93.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ระดับร้อยละ 80 และนักเรียนทุกคนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการพัฒนาสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

2. กระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังการพัฒนาด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้แฟ้มสะสมงานดีเด่น มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 92.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ระดับร้อยละ 80 และนักเรียนทุกคนมีคะแนนกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบผ่านเกณฑ์ที่กำหนด

นอกจากนี้ จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพในระหว่างดำเนินการพัฒนา ยังพบว่า รูปแบบการวิจัยปฏิบัติการร่วมกับการจัดการเรียนการสอน โดยใช้แฟ้มสะสมงานดีเด่น มีผลทำให้นักเรียนกล้าแสดงออก มีความกระตือรือร้นในการเรียน และมีความภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง

ABSTRACT

The objectives of this study were (1) to develop a learning achievement based on the standard criterion of 80 % in the Thai learning substance group and a systematic work process among grade 2 primary students by through learning management using the outstanding portfolios, (2) to examine a systematic work process among grade 2 primary students through learning management using the outstanding portfolios. The target group used in this study was 10 primary students of grade 2, who were enrolled in the second semester in academic year 2010 at Ban Tha Yiam Non Khom School under the supervision of the Office of Sakon Nakhon Primary Education Service Area 3. The study methodology employed action research into 4 steps: (1) to investigate problem states and analyze the causes, (2) to prepare and design an innovation for being used in development, (3) to use the innovation for development into 4 rounds: round 1-orientation was given to the target students and learning achievement was developed with words formed by initial consonant and vowel, round 2-a learning achievement was developed with words formed by initial consonant, vowel, and final letters of 'm', 'y', and 'w', round 3-a learning achievement was developed with words formed by initial consonant, vowel, and final letters of 'k', and 'd', round 4-a learning achievement was developed with words formed by initial consonant, vowel, and final letters of 'n' and 'b', (4) the results of development were evaluated and concluded.

The study instruments comprised (1) 4 copies of skill practice exercises in reading and writing words in the section of final letters, (2) 19 learning management plans, (3) a manual for building up an outstanding portfolio of work, (4) a multiple-choice objective test with 20 items, a test of 10 words reading, and a test of 10 words writing, (5) a student-behavior-observation form, and (6) a portfolio evaluation form. Statistics used to analyze the data were mean, percentage, and standard deviation.

The findings were found as follows:

1. The learning achievement of the Thai learning substance group by grade 2 primary students after the development with learning management using the outstanding portfolios showed an average score of 93.00 %, which was higher than the anticipated standard criterion of 80 %. And every student had a higher learning achievement after the development than that specified by the criterion.

2. The systematic work process by grade 2 primary students after the development with learning management using the outstanding portfolios gained an average score of 92.00 %, which was higher than the specified criterion of 80 %. And every student had a score on the systematic work process over the specified standard criterion.

Moreover, from the analysis of qualitative data during the development, it was found that the application of action research in association with learning management using the outstanding portfolios resulted in students who were brave to express themselves, enthusiastic about learning, and proud of their own achievement.

ภูมิหลัง

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบธุรกิจ การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างมีความสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ กระบวนการความคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรมประเพณี สุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และต้องสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 1)

การประเมินด้วยแฟ้มสะสมงาน จึงเป็นวิธีการประเมินที่ช่วยส่งเสริมให้การประเมินตามสภาพจริง มีความสมบูรณ์สะท้อนสภาพที่แท้จริงของผู้เรียนมากขึ้น โดยการให้ผู้เรียน ได้เก็บรวบรวม (Collect) ผลงานจากการปฏิบัติจริง ทั้งในชั้นเรียนหรือในชีวิตจริงที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ ตามสาระการเรียนรู้ต่างๆ มาจัดแสดงอย่างเป็นระบบ (Organized) โดยมีจุดประสงค์เพื่อสะท้อนให้เห็น (Reflect) ความพยายาม เจตคติ แรงจูงใจ พัฒนาการและผลสัมฤทธิ์ (Achievement) ของการเรียนรู้ของผู้เรียน การวางแผนดำเนินการประเมินด้วยแฟ้มสะสมผลงานที่

สมบูรณ์ จะช่วยให้ผู้สอนสามารถประเมินจากแฟ้มสะสมงานแทนการประเมินจากแบบทดสอบได้ (กรมวิชาการ, 2545, หน้า 16)

การวิจัยปฏิบัติการเป็นการวิจัยอีกประการหนึ่งที่เน้นการปฏิบัติจริงโดยวางแผนปฏิบัติ สังเกต และสะท้อนผลการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งสอดคล้องกับจุดเน้นสำคัญของ การประเมินตามสภาพจริงโดยเฉพาะแฟ้มสะสมงานสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยที่มุ่งให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะทางภาษาทั้งการฟัง การดู การพูด การอ่าน และการเขียนไปพร้อมๆ การปฏิบัติจริงและได้นำการวิจัยเชิงปฏิบัติการซึ่งเป็นการวิจัยอีกประเภทหนึ่งที่น่าจะสามารถทำให้การพัฒนาด้านทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย และส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นของนักเรียนให้ประสบผลสำเร็จมากขึ้น เนื่องจากเป็นกระบวนการแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ หรือสร้างเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนอย่างเป็นระบบโดยครู หรือเป็นกระบวนการค้นหาแนวทาง หรือวิธีการรวมถึงการพัฒนานวัตกรรมต่างๆ ที่เหมาะสมเป็นระบบโดยครู สำหรับนำมาทดลองใช้เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียน หรือพัฒนาการเรียนการสอนให้ดีขึ้น (สำราญ กำจัดภัย, 2548, หน้า 6) และเป็นงานวิจัยที่มีกระบวนการปฏิบัติที่เป็นระบบ เป็นการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาที่ดำเนินการอยู่ภายใต้สถานการณ์ปกติตามความเป็นจริง มีการประเมินเป็นระยะๆ ผู้วิจัยและผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการปฏิบัติและวิเคราะห์หาแนวทางแก้ปัญหาอย่างต่อเนื่อง ด้วยการเก็บข้อมูลและทบทวนข้อมูลอย่างละเอียดในระหว่างการดำเนินการวิจัย มีลักษณะการดำเนินงานเป็นวงรอบต่อเนื่อง 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การปฏิบัติจริง

การสังเกต และการสะท้อนการปฏิบัติการดำเนินการ ต่อเนื่องไปจนกว่าจะได้ข้อสรุปที่แก้ไขปัญหาได้จริง (เบญจวรรณ รอดแก้ว, 2550, หน้า 25-28)

จากการวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์เพื่อพัฒนาการ อ่านการเขียนภาษาไทยระดับประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ปีการศึกษา 2552 ปรากฏว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านท่าเยี่ยมโนนคอม จำนวน 10 คน มีคะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 55 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์กำหนดไว้ร้อยละ 75 ของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ได้กำหนดไว้ ซึ่งในจำนวนนี้มีนักเรียนอ่านออกเขียนได้ผ่าน เกณฑ์เพียง 4 คน ที่เหลือ 6 คน อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ โดยลักษณะปัญหา ได้แก่ ปัญหาด้านทักษะการอ่านออกเสียงและทักษะการเขียน เช่น การอ่านออกเสียงไม่ชัดเจน อ่านสะกดคำและแจกลูกไม่ได้ นักเรียนมักจะเขียนสะกด คำไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด เพราะนักเรียนจำมาตรา ตัวสะกดไม่ได้จึงทำให้เขียนสะกดคำผิด การเรียงคำเป็น ประโยคไม่ถูกต้อง และนักเรียนส่วนมากขาดทักษะในการทำงาน ทำงานไม่เป็นระบบระเบียบ ไม่มีขั้นตอนในการทำงานที่ดี ชิ้นงานที่ทำส่วนใหญ่เก็บใส่แฟ้มเพื่อส่งให้ ผู้ปกครองดูผลงานบุตรหลานของตนเอง และครูเก็บไว้เป็น หลักฐานเพื่อรับการตรวจหรือการประเมินจากบุคคลที่ เกี่ยวข้องเท่านั้น ซึ่งไม่ได้จัดทำอย่างเป็นระบบ

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการ พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทยและกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบ ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้แฟ้มสะสมงานดีเด่นประเมินร่วมกับการวิจัยปฏิบัติการ โรงเรียนบ้านท่าเยี่ยมโนนคอม อำเภอวารินवास จังหวัด สกลนคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 3

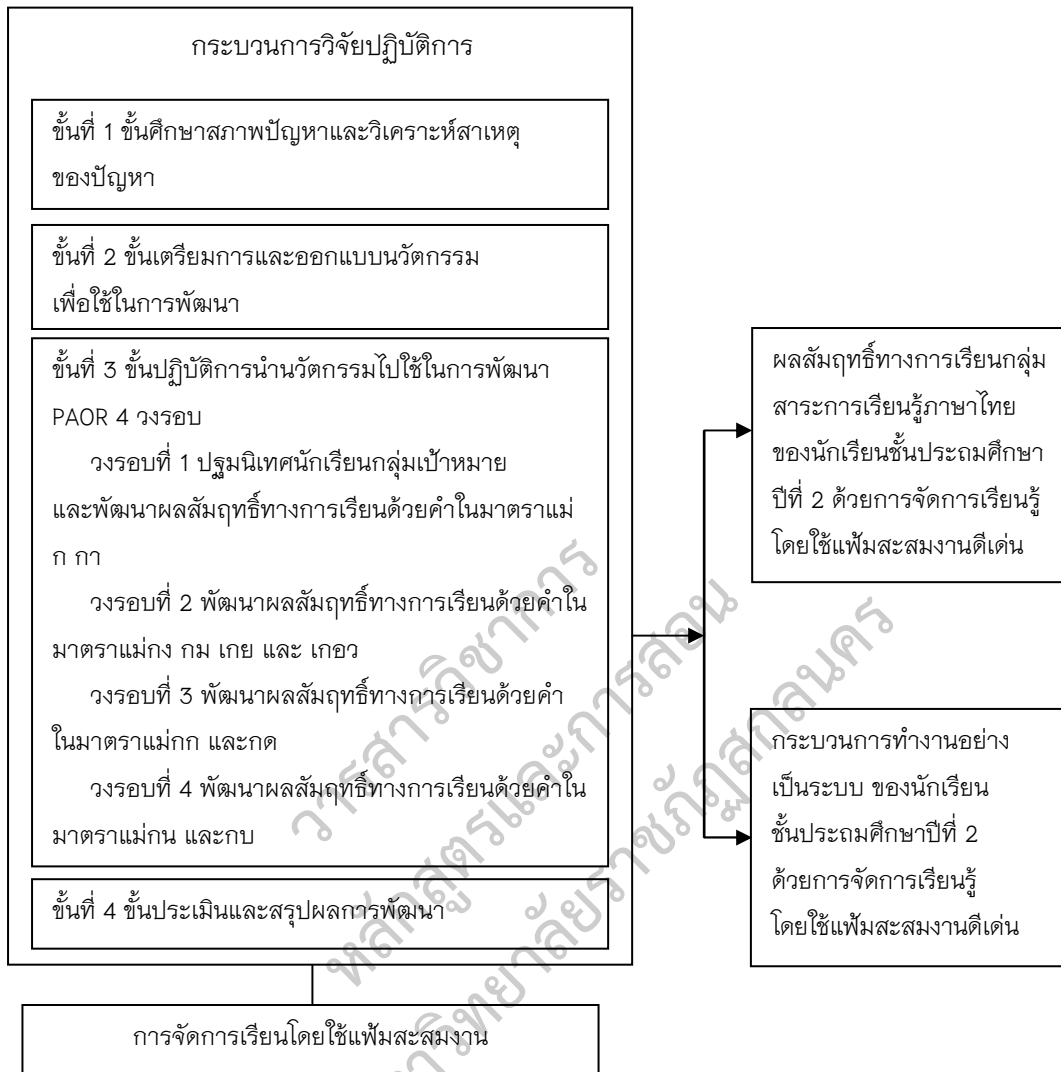
ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัย ได้กำหนดความมุ่งหมายการ วิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้แฟ้มสะสมงานดีเด่น โรงเรียน บ้านท่าเยี่ยมโนนคอม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ให้ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80
2. เพื่อศึกษากระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านท่าเยี่ยม โนนคอม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 3 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้แฟ้มสะสมงาน ดีเด่น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดดังภาพประกอบ

ภาพประกอบ กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและการทำงานอย่างเป็นระบบ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้แฟ้มสะสมงานดีเด่น ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นศึกษาสภาพปัญหาและวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา

ขั้นที่ 2 ขั้นเตรียมการและออกแบบนวัตกรรมเพื่อใช้ในการพัฒนา

ขั้นที่ 3 ขั้นนำนวัตกรรมไปใช้ในการพัฒนา

ดำเนินการพัฒนาโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำในมาตราสะกดด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้แฟ้มสะสมงานดีเด่นร่วมกับกระบวนการวิจัยปฏิบัติการ ซึ่งมีขั้นตอนการพัฒนาและแก้ปัญหา 4 ขั้น คือ ขั้นวางแผน (P : Planning) ขั้นปฏิบัติการตามแผน (A : Acting) ในขั้นตอนนี้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติการจัดทำแฟ้มสะสมงาน 10 ขั้นตอน ดังนี้ 1) วางแผนการจัดทำแฟ้มสะสมงาน 2) เก็บรวบรวมชิ้นงานหรือหลักฐาน 3) คัดเลือกชิ้นงานหรือหลักฐาน 4) สะท้อนความคิดเห็นหรือความรู้สึกต่อชิ้นงานหรือหลักฐาน 5) ตรวจสอบความสามารถของตนเอง

6) ประเมินชิ้นงานหรือหลักฐาน 7) การแลกเปลี่ยน
ประสบการณ์เกี่ยวกับชิ้นงานหรือหลักฐาน 8) ปรับเปลี่ยน
ชิ้นงานหรือหลักฐาน 9) จัดระบบของแฟ้มสะสมงาน
10) การจัดนิทรรศการแสดงผลงานของนักเรียน ชั้นล่างเกิด
(O : Observing) และขั้นสะท้อนผลเพื่อการปฏิบัติ (R :
Reflecting) แบ่งช่วงการพัฒนาออกเป็น 4 วงรอบ
ขั้นที่ 4 ขั้นประเมินและสรุปผลการพัฒนา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเชิง
ปริมาณและเชิงคุณภาพ ดังนี้

1. ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยจะเก็บรวบรวมข้อมูล
การพัฒนาความสามารถในการอ่านและเขียนคำในมาตรา
สะกด ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้แฟ้มสะสมงานดีเด่น
2. ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยจะเก็บรวบรวมข้อมูล
จากการสังเกต การสัมภาษณ์ การบันทึกผลหลังการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้ของผู้วิจัย การสังเกตพฤติกรรมของ
นักเรียน การตรวจบันทึกของนักเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่าง
การดำเนินการปฏิบัติการพัฒนาและหลังสิ้นสุดการพัฒนา
โดยผู้วิจัยจะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างดำเนินการ
พัฒนาทั้ง 4 วงรอบ ซึ่งข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์
ประกอบด้วยข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ดังนี้
1.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ข้อมูลจากการทำ
แบบฝึกทักษะการทำแบบทดสอบย่อยเมื่อสิ้นสุดการ
พัฒนาแต่ละวงรอบ และนักเรียนต้องผ่านเกณฑ์ร้อยละ
80 ใช้สถิติพื้นฐาน คือ ค่าร้อยละ
1.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ การสัมภาษณ์
การสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน และบันทึกการเรียนรู้
ของนักเรียน ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาจัดหมวดหมู่ วิเคราะห์
ประมวลผลเรียบเรียงและนำเสนอเป็นความเรียง
2. การวิเคราะห์ข้อมูลภายหลังการพัฒนา คือ
วิเคราะห์คะแนนของนักเรียนที่ได้จากการทำแบบทดสอบ
วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งนักเรียนต้องทำแบบทดสอบ

ได้คะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 และคะแนนของนักเรียน
จากการทำแบบฝึกทักษะการทำแบบทดสอบย่อยเมื่อสิ้นสุดการ
พัฒนาแต่ละวงรอบ และนักเรียนต้องผ่านเกณฑ์ร้อยละ
80

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่าง
การดำเนินการปฏิบัติการพัฒนาและหลังสิ้นสุดการพัฒนา
โดยผู้วิจัยจะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างดำเนินการ
พัฒนาทั้ง 4 วงรอบ ซึ่งข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์
ประกอบด้วยข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ดังนี้
1.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ข้อมูลจากการทำ
แบบฝึกทักษะการทำแบบทดสอบย่อยเมื่อสิ้นสุดการ
พัฒนาแต่ละวงรอบ และนักเรียนต้องผ่านเกณฑ์ร้อยละ
80 ใช้สถิติพื้นฐาน คือ ค่าร้อยละ
1.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ การสัมภาษณ์
การสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน และบันทึกการเรียนรู้
ของนักเรียน ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาจัดหมวดหมู่ วิเคราะห์
ประมวลผลเรียบเรียงและนำเสนอเป็นความเรียง
2. การวิเคราะห์ข้อมูลภายหลังการพัฒนา คือ
วิเคราะห์คะแนนของนักเรียนที่ได้จากการทำแบบทดสอบ
วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งนักเรียนต้องทำแบบทดสอบ
ได้คะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 และคะแนนของนักเรียน
จากการทำแบบฝึกทักษะการทำแบบทดสอบย่อยเมื่อสิ้นสุดการ
พัฒนาแต่ละวงรอบ และนักเรียนต้องผ่านเกณฑ์ร้อยละ
80
3. การสรุปผลการพัฒนา เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้
ทั้งในระหว่างดำเนินการพัฒนา และภายหลังการ
พัฒนา มาสรุปผลการพัฒนา ที่ได้ดำเนินการมาทั้งหมด
เสนอแนะปัญหาหรือสิ่งที่ควรปรับปรุงพัฒนาในประเด็น
ปัญหาอื่นๆ ต่อไป

สรุปผลการวิจัย

จากการดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนา
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและ
กระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบ ของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้แฟ้มสะสม

งานดีเด่น ซึ่งกำหนดเกณฑ์การผ่านรายบุคคลร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม ผู้วิจัยได้ดำเนินการสรุปผลการวิจัยดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังการพัฒนาด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้แฟ้มสะสมงานดีเด่น มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 93.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ระดับร้อยละ 80 และนักเรียนทุกคนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการพัฒนาสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

2. กระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังการพัฒนาด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้แฟ้มสะสมงานดีเด่น มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 92.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ระดับร้อยละ 80 และนักเรียนทุกคนมีคะแนนกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบผ่านเกณฑ์ที่กำหนด

นอกจากนี้ จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ในระหว่างดำเนินการพัฒนา ยังพบว่า รูปแบบการวิจัยปฏิบัติการ ร่วมกับการจัดการเรียนการสอน โดยใช้แฟ้มสะสมงานดีเด่น มีผลทำให้นักเรียนกล้าแสดงออก มีความกระตือรือร้นในการเรียนและมีความภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ก่อนนำกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้แฟ้มสะสมงานไปใช้ ควรศึกษาและทำความเข้าใจถึงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเกี่ยวกับหลักการ เป้าหมาย ขั้นตอน การทำแฟ้มสะสมงาน ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบรรยากาศในการเรียนการสอน และบทบาทของครูและนักเรียนเพื่อนำหลักการและวิธีการมาใช้ประกอบการประเมินผลให้มีประสิทธิภาพ

1.2 ต้องมีการวางแผนการดำเนินงานและเตรียมการด้านต่างๆ ให้พร้อมล่วงหน้า ซึ่งระยะแรกของการพัฒนาโดยใช้แฟ้มสะสมงาน ครูจะต้องเอาใจใส่ ดูแลให้คำแนะนำ ปรีกษา กำกับติดตาม สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนทุกคนอย่างใกล้ชิด หากนักเรียนมีปัญหาต้องรีบช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล

1.3 ควรแจ้งผลการประเมินให้นักเรียนทราบเป็นระยะๆ เพื่อเป็นการเสริมแรงให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อให้นักเรียนมีกำลังใจและกระตือรือร้นในการเรียนและพัฒนาให้ดีขึ้นต่อไป

1.4 ควรนำขั้นตอนการประเมินโดยใช้แฟ้มสะสมงานไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนในแต่ละช่วงชั้นในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ เพื่อให้นักเรียนเข้าใจขั้นตอนการจัดเก็บผลงานโดยใช้แฟ้มสะสมงาน รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง การมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การประเมิน นอกจากนี้ครูผู้สอนยังสามารถใช้แฟ้มสะสมงานเป็นข้อมูลในการส่งต่อนักเรียน และสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับคุณลักษณะของนักเรียนแต่ละคน

1.5 กิจกรรมการเรียนการสอน ต้องใช้เวลาค่อนข้างมากเพื่อเน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม ควรมีการปรับและยืดหยุ่นเวลาให้มีความเหมาะสม

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการนำการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยโดยใช้แฟ้มสะสมงานไปใช้ในการวิจัยเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ และระดับชั้นอื่นๆ

2.2 ควรมีการนำรูปแบบการสอนแบบร่วมมือ หรือรูปแบบการสอนอื่นๆ ที่มีการประเมินโดยใช้แฟ้มสะสมงานมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2545). *กระบวนการพัฒนาแฟ้มผลงานนักเรียน*. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- เบญจวรรณ รอดแก้ว. (2550). *การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน*. สกลนคร: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สำราญ กำจัดภัย. (2548). *เอกสารประกอบการสอนรายวิชาการวิจัยในชั้นเรียน (Classroom Action Research)*. สกลนคร: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

วารสารวิชาการ
หลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร